

Warszawa, dnia 31 sierpnia 2020 r.

Poz. 1495

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia 28 sierpnia 2020 r.

**w sprawie zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju związanych z realizacją badań naukowych
lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa**

Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1770 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 284 i 695) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób realizacji przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, zwane dalej „Centrum”, zadań związanych z:
 - a) zarządzaniem realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - b) finansowaniem lub współfinansowaniem badań lub prac, o których mowa w lit. a;
- 2) kryteria i warunki udziału w konkursach na wykonanie poszczególnych projektów w zakresie badań lub prac, o których mowa w pkt 1 lit. a, zwanych dalej „konkursami”.

§ 2. Centrum zarządza realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa w sposób służący osiągnięciu ich celów, z uwzględnieniem przewidzianych dla nich harmonogramów i planów finansowych.

§ 3. 1. Zarządzanie przez Centrum realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa obejmuje:

- 1) przygotowywanie realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym przygotowanie projektu strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych, zwanego dalej „programem strategicznym”, określającego:
 - a) cel główny i cele szczegółowe realizacji programu strategicznego,
 - b) szczegółowe warunki wykonywania projektów w ramach programu strategicznego, adekwatne do celu głównego i celów szczegółowych,
 - c) sposób monitorowania i oceny stopnia osiągania celu głównego i celów szczegółowych programu strategicznego, w tym ilościowe i jakościowe wskaźniki produktu, rezultatu i wpływu,
 - d) ryzyka związane z osiągnięciem celu głównego i celów szczegółowych programu strategicznego oraz z zarządzaniem tym programem,
 - e) harmonogram realizacji programu strategicznego,

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 724).

- f) plan finansowy programu strategicznego, w tym źródła jego finansowania,
 - g) podmiot, który reprezentuje Skarb Państwa w zakresie przysługujących mu praw własności intelektualnej do wyników projektów wykonywanych w ramach programu strategicznego, i w zakresie korzystania z tych praw,
 - h) system zarządzania programem strategicznym;
- 2) organizowanie realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym ustalanie regulaminów konkursów, ich ogłaszanie i przeprowadzanie oraz ich finansowanie lub współfinansowanie;
 - 3) nadzorowanie realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym monitorowanie oraz okresową ocenę stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych programu strategicznego, a także jego ewaluację;
 - 4) rozliczanie realizacji badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa przez rozliczanie zaliczek oraz refundacji poniesionych kosztów.

2. W przypadku gdy realizacja badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa wiąże się z dostępem do informacji niejawnych, czynności związane z zarządzaniem realizacją tych badań lub prac, w tym nabór wniosków, przeprowadza się zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742).

§ 4. 1. Projekt programu strategicznego przygotowuje Centrum na wniosek ministra zainteresowanego wynikami badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) określenie obszarów obronności i bezpieczeństwa państwa, których program strategiczny będzie dotyczył;
- 2) określenie zakresów tematycznych badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, które będą realizowane w ramach programu strategicznego;
- 3) uzasadnienie potrzeby realizacji programu strategicznego, w tym celów do osiągnięcia w wyniku jego realizacji wynikających z polityki naukowej państwa oraz polityki obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 4) wskazanie minimalnych poziomów gotowości technologicznej, a w przypadku prac rozwojowych także rezultatów, które powinny zostać osiągnięte w wyniku wykonywania projektów finansowanych w ramach programu strategicznego;
- 5) wskazanie zakładanego terminu realizacji programu strategicznego;
- 6) określenie szacowanej wielkości środków finansowych, które powinny zostać przeznaczone na realizację programu strategicznego, ogółem i w podziale na poszczególne lata;
- 7) w przypadku potrzeby ochrony podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa – uzasadnienie istotności technologii i rezultatów, które mają powstać w wyniku realizacji programu strategicznego, dla ochrony tego interesu;
- 8) propozycję w zakresie przysługiwania praw własności intelektualnej do wyników projektów wykonywanych w ramach programu strategicznego i korzystania z tych praw, w tym określenia podmiotu uprawnionego do reprezentacji Skarbu Państwa;
- 9) wskazanie potrzeby objęcia programu strategicznego ochroną informacji niejawnych;
- 10) propozycję w zakresie warunków i kryteriów udziału w konkursach;
- 11) wskazanie przedstawicieli albo zespołów przedstawicieli ministra, o którym mowa w ust. 1, do współpracy przy przygotowywaniu projektu programu strategicznego oraz nadzorowaniu realizacji programu strategicznego.

3. Przed rozpoczęciem prac nad przygotowaniem projektu programu strategicznego na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, Centrum przeprowadza analizę tego wniosku we współpracy z ministrem, o którym mowa w ust. 1, i podejmuje w uzgodnieniu z tym ministrem decyzję o przygotowaniu projektu programu strategicznego albo o braku zasadności lub o braku możliwości jego przygotowania.

4. W przypadku podjęcia decyzji o przygotowaniu projektu programu strategicznego Centrum przygotowuje ten projekt w uzgodnieniu z ministrem, o którym mowa w ust. 1.

5. Poziomy gotowości technologicznej, o których mowa w ust. 2 pkt 4, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 5. 1. Regulamin konkursu w ramach programu strategicznego ustala się na podstawie wymagań określonych we wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 1.

2. Ustalając regulamin konkursu, o którym mowa w ust. 1, Centrum bierze pod uwagę w szczególności:

- 1) cel główny i cele szczegółowe programu strategicznego, planowane do osiągnięcia w ramach danego konkursu;
- 2) kryteria udziału w danym konkursie;
- 3) warunki udziału w danym konkursie;
- 4) wielkość środków finansowych przeznaczonych na dany konkurs.

§ 6. Kryterium udziału w konkursie, w zależności od jego przedmiotu, może być:

- 1) stopień zgodności projektu z zakresem tematycznym badań naukowych lub prac rozwojowych finansowanych w ramach danego konkursu;
- 2) konkurencyjność rozwiązania proponowanego w projekcie na tle analogicznych funkcjonalnie dostępnych rozwiązań, w tym możliwość dalszego rozwoju tego rozwiązania;
- 3) termin realizacji lub zgodność harmonogramu wykonania projektu z wymaganiami określonymi w regulaminie konkursu;
- 4) stopień zgodności planowanego sposobu zarządzania projektem lub proponowanych w projekcie rozwiązań z wymaganiami określonymi w regulaminie konkursu;
- 5) możliwość wdrożenia rozwiązań proponowanych w projekcie w krajowym przemyśle obronnym;
- 6) interoperacyjność lub kompatybilność rozwiązań proponowanych w projekcie z rozwiązaniami dostępnymi na rynku;
- 7) kompletność lub komplementarność rozwiązań proponowanych w projekcie w zakresie uzyskiwanych zdolności operacyjnych w obszarze obronności lub bezpieczeństwa państwa;
- 8) spójność lub komplementarność rozwiązań proponowanych w projektach w ramach programu strategicznego.

§ 7. 1. Warunkiem udziału w konkursie jest zgłoszenie do tego konkursu projektu, w ramach którego planuje się wytworzenie nowych albo udoskonalenie istniejących materiałów, wyrobów, usług, procesów, systemów lub metod, w których wykorzystano technologie na jednym z poziomów gotowości technologicznej.

2. W przypadku konkursu obejmującego realizację badań naukowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa warunkiem udziału w tym konkursie jest zgłoszenie projektu, w ramach którego planuje się powstanie technologii na poziomie gotowości technologicznej określonym w regulaminie konkursu, nie wyższym niż VI.

3. W przypadku konkursu obejmującego realizację prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa warunkiem udziału w tym konkursie jest dysponowanie technologią niezbędną do wykonania projektu na co najmniej VI poziomie gotowości technologicznej.

§ 8. 1. Warunkami udziału w konkursie są:

- 1) brak otwarcia w stosunku do podmiotu biorącego udział w konkursie likwidacji albo ogłoszenia jego upadłości;
- 2) brak zawinionego poważnego naruszenia obowiązków zawodowych przez podmiot biorący udział w konkursie, podważającego jego uczciwość, w szczególności gdy w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonano lub nienależycie wykonano umowę dotyczącą badań naukowych lub prac rozwojowych, co doprowadziło do wypowiedzenia umowy, odstąpienia od umowy, wypłaty odszkodowania, wykonania zastępczego lub realizacji uprawnień z tytułu rękojmi za wady;
- 3) brak konfliktu interesów rozumianego jako jedna z sytuacji, o których mowa w art. 38 ust. 4 pkt 1–3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, zwanej dalej „ustawą”, którego nie można skutecznie wyeliminować, występującego między osobami wykonującymi po stronie Centrum czynności dotyczące przygotowania lub przeprowadzenia konkursu a podmiotem biorącym udział w konkursie;
- 4) brak stwierdzenia, że podmiot biorący udział w konkursie bezprawnie wpływał lub próbował wpływać na czynności dotyczące konkursu lub próbował pozyskać lub pozyskał informacje poufne, mogące dać mu przewagę w konkursie;
- 5) spełnienie wymagań określonych w regulaminie konkursu.

2. Warunkiem udziału w konkursie, w zależności od jego przedmiotu, może być:

- 1) posiadanie przez podmiot biorący udział w konkursie uprawnień do prowadzenia określonej działalności gospodarczej lub zawodowej, jeżeli obowiązek ich posiadania wynika z odrębnych przepisów;
- 2) sytuacja ekonomiczna lub finansowa podmiotu biorącego udział w konkursie niezbędna do wykonania projektu;
- 3) posiadanie przez podmiot biorący udział w konkursie zdolności technicznej lub zawodowej niezbędnej do wykonania projektu na odpowiednim poziomie jakości, w tym kadry technicznej posiadającej niezbędne wykształcenie, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie, potencjału technicznego, infrastruktury badawczej lub infrastruktury informatycznej;
- 4) posiadanie przez podmiot biorący udział w konkursie praw własności intelektualnej niezbędnych do wykonania projektu.

§ 9. Warunkami udziału w konkursie, w ramach którego realizacja badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa wiąże się z dostępem do informacji niejawnych, są:

- 1) zapewnienie przez podmiot biorący udział w konkursie uczestnictwa w wykonaniu projektu osób dających rękojmię zachowania tajemnicy w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych, w szczególności posiadających poświadczenia bezpieczeństwa odpowiednie do klauzuli tajności przetwarzanych informacji niejawnych,
- 2) posiadanie przez podmiot biorący udział w konkursie będący przedsiębiorcą zdolności do ochrony informacji niejawnych w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych

– potwierdzone pozytywną weryfikacją tego podmiotu, dokonaną przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego na wniosek Centrum.

§ 10. 1. Centrum dokonuje okresowej oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych programu strategicznego w szczególności na podstawie ocen wyników projektów oraz ocen raportów okresowych z wykonania projektów w ramach tego programu, o których mowa w art. 42 pkt 1 ustawy.

2. W ramach okresowej oceny, o której mowa w ust. 1, Centrum uwzględnia opinię przedstawicieli albo zespołów przedstawicieli ministra, o którym mowa w § 4 ust. 1. Centrum może również zasięgać opinii ekspertów albo zespołów ekspertów.

3. Wnioski z okresowej oceny, o której mowa w ust. 1, Centrum przedstawia w sprawozdaniach, o których mowa w art. 34 ust. 2 pkt 7 ustawy, i przekazuje:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wraz z opinią, o której mowa w art. 17 pkt 4 ustawy;
- 2) ministrowi, o którym mowa w § 4 ust. 1.

§ 11. Do zarządzania realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa realizowanych w ramach innych zadań Centrum, o których mowa w art. 29 i art. 30 ust. 1 pkt 1–3 oraz pkt 4a–7 ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy § 4–10, z tym że nie jest wymagany wniosek, o którym mowa w § 4 ust. 1.

§ 12. Centrum uczestniczy w realizacji międzynarodowych programów badań naukowych lub prac rozwojowych na warunkach i w trybie określonych w tych programach.

§ 13. Finansowanie lub współfinansowanie przez Centrum badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa obejmuje:

- 1) planowanie środków finansowych na ten cel;
- 2) przyznawanie i przekazywanie środków finansowych na ten cel;
- 3) rozliczanie środków finansowych przekazanych na ten cel.

§ 14. Centrum finansuje lub współfinansuje badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, uwzględniając:

- 1) wysokość środków finansowych przeznaczonych na dany cel ustaloną w planie finansowym Centrum na dany rok;
- 2) warunki kwalifikowalności kosztów ustalone dla poszczególnych konkursów.

§ 15. Środki finansowe na realizację badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa są przekazywane wykonawcom projektów przez Centrum w formie zaliczek albo refundacji poniesionych kosztów oraz w wysokości i w trybie ustalonych w umowie o wykonanie i finansowanie projektu.

§ 16. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, związanych:

- 1) z zarządzaniem realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym przygotowaniem przez Centrum programu strategicznego, programu lub projektu obejmującym opracowywanie założeń,
- 2) z finansowaniem lub współfinansowaniem badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa,
- 3) ze stosowaniem kryteriów i warunków udziału w konkursach na wykonanie poszczególnych projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2020 r.²⁾

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego: *wz. A. Budzanowska*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. poz. 91), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 349 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z 2019 r. poz. 39 i 534 oraz z 2020 r. poz. 695, 875 i 1086).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa
Wyższego z dnia 28 sierpnia 2020 r. (poz. 1495)

POZIOMY GOTOWOŚCI TECHNOLOGICZNEJ

Poziom I – obserwacja i opis podstawowych zasad związanych z funkcjonowaniem danej technologii. Przykłady gotowości technologicznej na tym poziomie mogą obejmować opracowania dotyczące podstawowych właściwości technologii. Poziom ten wskazuje na faktyczny początek rozwoju technologii rozumianej jako sformułowana wiedza teoretyczna, która może zostać zweryfikowana mierzalnie.

Poziom II – określenie koncepcji technologii. Oznacza to rozpoczęcie działań związanych z przyszłym zastosowaniem technologii. Zidentyfikowane teoretyczne podstawy nowej technologii pozwalają na sformułowanie założeń jej praktycznego zastosowania. Planowane przyszłe zastosowania są oparte na przewidywaniach. Może nie istnieć jeszcze żaden dowód ani szczegółowa analiza potwierdzająca przyjęte założenia praktycznego zastosowania technologii. Działania ograniczone są do opracowań analitycznych. Opracowania te mogą obejmować publikacje lub inne materiały, które przedstawiają rozważane możliwości zastosowania technologii, dostarczając jednocześnie analiz potwierdzających koncepcję technologii. Istotne jest jednak, aby nowa technologia była opisana spójnie i szczegółowo.

Poziom III – weryfikacja koncepcji potwierdzająca analitycznie i eksperymentalnie krytyczne funkcje lub charakterystyki technologii. Zostają zainicjowane aktywne działania obejmujące opracowania analityczne i przeprowadzenie badań laboratoryjnych, mających na celu fizyczne potwierdzenie analitycznych przewidywań dotyczących odrębnych elementów technologii. Przykłady gotowości technologicznej na tym poziomie obejmują komponenty, które nie są jeszcze zintegrowane w całość lub nie są reprezentatywne dla całej technologii.

Poziom IV – weryfikacja komponentów technologii w warunkach laboratoryjnych. Podstawowe komponenty technologii zostają zintegrowane w celu potwierdzenia, że będą one współpracować. Uzyskuje się ogólne (o niskiej wierności w porównaniu do docelowego systemu) odwzorowanie technologii w warunkach laboratoryjnych. Przykłady gotowości technologicznej na tym poziomie obejmują sprzęt zintegrowany *ad hoc* w laboratorium.

Poziom V – weryfikacja komponentów technologii w środowisku zbliżonym do rzeczywistego. Wierność odwzorowania technologii wzrasta znacząco. Podstawowe komponenty technologii są zintegrowane z elementami wspomagającymi, imitującymi elementy rzeczywiste. Technologia może być przetestowana w symulowanych warunkach operacyjnych. Weryfikacja nowej technologii powinna zostać przeprowadzona w kontekście jej specyficznego zastosowania w przyszłym systemie lub sprzęcie oraz wykorzystywać w testach elementy odzwierciedlające konkretne, przewidywane zastosowanie.

Poziom VI – demonstracja technologii w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Osiągnięty zostaje znaczący postęp w zakresie gotowości technologicznej. Reprezentatywna technologia, która jest znacznie bardziej zaawansowana od występującej na poziomie V, jest poddawana badaniom i testom. Do badań na tym poziomie zalicza się badania modelu albo demonstratora technologii w warunkach laboratoryjnych odwzorowujących z dużą wiernością warunki rzeczywiste lub w symulowanych warunkach operacyjnych. Stosowanie elementów komercyjnie dostępnych o obniżonej odporności jest nadal możliwe, jeżeli nie jest sprzeczne z rodzajem warunków środowiskowych, w których model albo demonstrator technologii będzie poddawany testowaniu.

Poziom VII – demonstracja prototypu technologii w warunkach operacyjnych. Prototyp jest prawie na poziomie systemu operacyjnego albo osiągnął ten poziom. Ten poziom gotowości technologicznej reprezentuje znaczący postęp w stosunku do poziomu VI i wymaga demonstracji rozwijanego prototypu technologii w warunkach operacyjnych, np. na statku powietrznym, w pojeździe, w informatycznym środowisku operacyjnym albo w przestrzeni kosmicznej. Osiągnięcie tego poziomu powinno być uwiarygodnione przeprowadzonymi działaniami w zakresie inżynierii systemowej i zarządzania procesem rozwojowym.

Poziom VIII – skompletowanie i sprawdzenie rozwijanej technologii w wyniku testów i demonstracji. Potwierdzono, że technologia może być zastosowana w jej finalnej postaci i w przewidywanych dla niej warunkach. Przykłady gotowości technologicznej na tym poziomie obejmują badania, walidację i ocenę technologii w warunkach przeznaczonych do jej wykorzystania, np. w ramach systemu uzbrojenia, w celu potwierdzenia założeń projektowych. Praktycznie (w prawie wszystkich przypadkach) poziom ten reprezentuje koniec rzeczywistego rozwoju technologii.

Poziom IX – sprawdzenie rozwijanej technologii w środowisku operacyjnym. Następuje zastosowanie technologii w jej końcowej formie i w przewidywanych warunkach funkcjonowania, np. w warunkach operacyjnych misji lub w rzeczywistym środowisku operacyjnym.